

Список використаних джерел:

1. Архівна довідка. По матеріалам архівної кримінальної № П-23978 //ФСБ Росії. Управління по Приморському краю. – 10.01.2014 г. – № 78/14/17-П-23978.
2. Булава Л.М. Булдовський Олександр Теофілович // Географічна освіта в Полтавському національному педагогічному університеті. -Полтава: В-во ПНПУ, 2014.- С.12-16.
3. Булдовський О.Т. // Енциклопедія Сучасної України.
4. Закалюжний В.М. Полтавці – відомі зоологи. – Полтава: Астроя, 2017. -129 с. - С. (17-20).
5. Скиба М.М. О.Булдовський про зміст шкільної біології та структуру підручників (20-і роки ХХ ст.) // Еколого-натуралістична творчість: Науково-методичний вісник. – К.: НЕНЦ. – 2002. – № 3. – С. 31-33.
6. Скиба М.М. Ідеї О.Т.Булдовського про викладання біології та методики біології у педагогічному вузі (20-і роки ХХ ст.) // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти і виступу Президента України Л.Д.Кучми: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / Укл. П.В.Дмитренко, Л.Л.Макаренко, О.П.Симоненко. – Ч. 4. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова. – 2001. – С. 51-54.
7. Склярєнко Є. О. Т. Булдовський як один з фундаторів українського краєзнавства // 3-я Полтав. конф. з істор. краєзнавства. Полтава, 1994.- С. 270-272.

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зобенько І.В.
Полтава, Україна

Науковий керівник: *Ищенко Інна Сергіївна* – кандидат економічних наук, асистент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Ефективність менеджменту — показник результативності управлінської діяльності, що визначається як відношення отриманих результатів від реалізації певних управлінських важелів в організації до витрат, які супроводжують їх одержання. У менеджменті виділяють економічну, організаційну та соціальну ефективність.

Відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на управління є найуживанішим показником визначення ефективності управління.

Цей показник може набувати різного змісту, залежно від того, яка величина виступає в якості загального результату діяльності підприємства — обсяг виробництва, обсяг реалізації продукції чи сума прибутку.

До кількісних показників ефективності системи управління відносять і економію живої та уречевленої праці в ній, яка полягає в скороченні трудомісткості виконання управлінських операцій та процедур. Йдеться про зменшення кількості зайнятих в апараті управління. Тому ще одним поширеним показником ефективності системи менеджменту є відношення

загального результату виробництва (обсягу реалізації продукції, суми валового прибутку) до кількості працівників апарату управління.

Крім названих кількісних показників, які оцінюють здатність системи менеджменту забезпечувати кращий загальний результат діяльності організації, використовують й інші [1].

Результативність та ефективність управління також залежать від системності дій працівників функціональних служб та підрозділів, від раціонального розподілу між ними повноважень та обов'язків, від ступеня досконалості управлінських процедур тощо. З огляду на це для оцінювання діяльності працівників апарату управління використовують якісні показники, що характеризують специфіку управлінської праці [2].

Часто виникає потреба оцінити не лише ефективність усієї системи управління, а й результативність роботи окремих її працівників, що дає змогу керівництву визначити їх внесок у загальні результати роботи підприємства і зробити відповідні зміни в системі мотивації їхньої праці.

Система оцінювання ефективності роботи менеджерів різних управлінських рівнів і функціональних сфер передбачає:

— визначення в контексті загальної стратегії організації цілей окремих підрозділів і оформлення їх у вигляді системи планових показників, що мають числовий вимір і часові обмеження;

— встановлення експертним шляхом значущості кожного показника у загальній їх кількості (сума вагомостей дорівнює 1);

— визначення вищим керівником по завершенні планового періоду ступеня досягнення кожного показника конкретною структурною одиницею, якою керує менеджер, роботу котрого оцінюють;

— цей показник може вимірюватися за п'ятибальною шкалою [3].

Отже, ефективність менеджменту організації – це загальний результат, наслідок дій, реалізованих у процесі управління функціонуванням в організації. Одним з головних завдань, що повинна ставити сьогодні перед собою управлінська система кожного підприємства, є підвищення ефективності управління (менеджменту) за соціальним, виробничо-господарським і організаційним напрямками, що як наслідок дасть можливість покращити загальну ефективність діяльності самого підприємства [4].

Список використаних джерел:

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
2. Салоїд С.В., Собко В. Сучасні методи розвитку підприємства // Сучасні підходи до управління підприємством. – 2017. – Режим доступу: <http://conf.management.fmm.kpi.ua/proc/article/view/101181>
3. Рудінська О. Менеджмент: Посібник/ Олена Рудінська, Світлана Яроміч, Ірина Молоткова, ; М-во освіти і науки України, Одеський нац. ун-т ім. І.І.Мечникова. Економіко-правовий фак-т, Регіональний ін-т держ. управління. — К.: Ельга Ніка-Центр, 2002. — 334 с.

4. Мазур К. В., Ганжа Т. І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66334.doc.htm

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Іващенко О.Д., Копанцева Л.М.
Полтава, Україна*

Забезпечення якості освіти є однією з головних умов, мобільності, сумісності та привабливості системи вищої освіти будь-якої країни, головною складовою престижу вищого навчального закладу. Принцип інституційної автономії передбачає, що основна відповідальність за забезпечення якості лежить на самому закладу вищої освіти.

Система управління якістю освіти в університеті має забезпечувати моніторинг основних показників якості підготовки фахівців. Внутрішні системи контролю якості вищої освіти – це внутрішні механізми і процедури, що впроваджуються в університетах для забезпечення якості самого освітнього процесу, програм навчання, досліджень і послуг, які вони надають. Ці системи мають на меті оцінку, контроль і покращення якості освітньої діяльності внутрішніми зусиллями.

Внутрішні системи контролю якості можуть включати такі елементи:

1. *Розробка програм навчання:* Полтавський державний медичний університет здійснює ретельну розробку програм навчання як для другого (магістерського), так і для першого (бакалаврського) рівнів вищої освіти, враховуючи актуальність матеріалів, потреби ринку праці, внесок у наукові дослідження тощо. Систематично відбувається оцінювання ефективності програм, відповідно проводяться корективи та зміни, для забезпечення якісної освіти.

2. *Залучення студентів:* Університети можуть включати студентів у процес контролю якості шляхом збору їхнього відгуку, пропозицій та оцінки навчального процесу. Наші студенти у процесі вивчення хімічних дисциплін проходять анкетування на початку курсу, у середині та в кінці вивчення дисципліни. Відповіді в анкетах аналізуються, за потребою вносяться корективи у викладання теоретичної та практичної частин, самостійної роботи студента, що й сприяє якості та ефективності навчального процесу.

3. *Постійне навчання викладачів:* Викладачі кафедри хімії спрямовані на постійний професійний розвиток. У першу чергу це самоосвіта кожного викладача: написання рефератів, публікація статей, тез. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників – це цілеспрямоване безперервне вдосконалення професійних компетенцій та педагогічної майстерності, необхідні для освоєння завдань, що сприяють підвищенню якості навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної діяльності викладачів кафедри.

І, зрозуміло, якості освіти сприяє майстерність проведення лекційних і практичних занять. Основні форми контролю знань на практичних заняттях